

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VINTERBILD FRÅN HUMLEGÅRDEN, STOCKHOLM. — H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

12TE ÅRG.

DEN 22 JANUARI 1911.

N:O 17.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Thalackerholm

Klubb: Bengt Sjöberg

Redan vid sistliden riksdag kallades vid hr Staaffs förfall på grund af sjukdom representanten för Dalarnas städer, häradshöfding Theodor af Callerholm, att intaga vice talmansstolen i andra kammaren. Man trodde likväl då, att detta vice talmansskap skulle blifva af endast öfvergående beskaffenhet, men sedan det nu visat sig, att hr Staaff af hälsoskäl nödgas undandraga sig ett förnyadt åtagande af den kräfvande uppgiften, har af Callerholm äfven vid denna riksdag af konungen kallats att intaga platsen vid hr Swartlings sida.

Kanske är man berättigad i honom se en blifvande innehafvare af talmansstolen.

Gustaf Nils Theodor af Callerholm är född i Hedemora den 11 september 1852, ende son till vice häradshöfdingen Gustaf Theodor af Callerholm och hans maka, kusinen Johanna Dorotea Callerholm, en dotter till borgmästaren i Hedemora, lagmannen Nils Callerholm. Häradshöfding af Callerholm har sålunda starka Dalaa-anor, ehuru släkten egentligen härstammar från Norrköping — den nuvarande talmannens fädernestad — där den äldste kände stamfadern, farfaderns farfar, Nils Jonsson var borgare.

Efter mogenhetsexamen kom af Callerholm som student till Upsala 1871 och aflade därstädes juris utriusque kandidatexamen 1877. Efter sedvanlig tingstjänstgöring förvärfvade han 1879 vice häradshöfdingstiteln och tjänstgjorde därefter dels i hofrätten, dels i olika domsagor, tills han den 18 april 1890 utnämndes till innehafvare af sitt nuvarande häradshöfdingeämbete i Hedemora domsaga.

Det var endast i sin ordning, att af Callerholm snart af medborgares förtroende blef tagen i anspråk för allmänna värf utanför tjänsten. Kommunalrepresentationen i fäderneleden placerade honom redan 1894 i ordförandestolen, och så stort var det anseende han tillvunnit sig för ogrumlad praktisk blick, omutlig rättrådighet och orubblig reformvänlighet, att Dalastädernas valkrets vid den år 1899 inträffade ledigheten efter läroverksadjunkten O. V. Vahlin i Falun sökte hans efterträdare i Andra kammaren icke från kretsens största stad utan från Hedemora. 1900 års riksdag begynte af Callerholm den parlamentariska bana, som den 22 april 1910 förde honom till det främsta hedersrummet för de aktivt i förhandlingarna verksamma kammarledamöterna.

Vid sina första riksdagar ägnade sig af Callerholm företrädesvis åt rena fackfrågor, men förvärfvade sig snart ett anseende inom liberala samlingspartiet, hvartill han anslöt sig, och inom kammaren i dess helhet, som gjorde honom till en af dess mera inflytelserika personligheter. Efter att 1902 ha varit ledamot i det särskilda elektricitetsutskottet invaldes han 1903 i konstitutionsutskottet som han trängent tillhört, under flera år fr. o. m. 1907 som vice ordförande.

År 1901 lade han sin röst för den allmänna värnpliktens införande och tog konsekvensen häraf genom att vid följande riksdagar varmt verka för den allmänna rösträtten, frigjord från beroende af skattskyldigheten till stat och kommun. Han följde i sitt förhållande till proportionalismen i det hela liberala samlingspartiets taktik, men anses 1907 ha gifvit sin röst åt det af hr Persson i Tällberg formulerade sammanjämningsförslag, hvilket sedan vunnit grundlagskraft. Som ledamot af konstitutionsutskottet har han haft anledning att under debatterna uttala sig i ett flertal konstitutionella spörsmål, sålunda till förmån för kvinnans politiska rösträtt, för de båda

försvarsdepartementens sammanslutning till ett och för kamrarnas rätt att själva utse talmän. Hans yttrande i sistnämnda fråga kan hafva sitt särskilda intresse just nu. Han erinrade, att kamrarna redan nu ha befogenhet att företaga val af talman vid oföväntadt förfall för ordinarie såväl talman som vice talman. "Tro kammarens ledamöter", sade han, "att om vi komme i den situationen nu, vi skulle tänka på något annat än att utse den af de närvarande ledamöterna, som för oss alla syntes bäst lämplig att föra talmansklubban, icke den, som vore den bästa partimannen i det ena eller andra afseendet? Tro kammarens ledamöter, att om det skulle komma an på kammaren att själf utse sina talmän, någon annan princip skulle göra sig gällande bland oss, i botten konservativa som vi äro, som Sveriges folk i allmänhet är — än att tänka på att utse den, som vi vore förvissade om skulle föra kammarens runor med den äran? Jag tror, att talmansvalet kan här icke bli någon egentlig partisaak, just därför att vi yeta, att talmannen, i samma stund som han nämnes till talman, slutar att vara partiman: han får en helt annan ställning, han blir grundlagens värdare i denna kammare, det kommer han själf och äfven kammaren att finna".

Sedan åtskilliga år medlem af liberala samlingspartiets förtroenderåd har af Callerholm medunder-tecknat de af detta å partiets vägnar väckta motioner. Af öfriga ämnen, vid hvilkas riksdagsbehandling han varit verksam, må särskildt nämnas lagstiftningen angående förbud för bolag att förvärfva fast egendom i de nordliga länen. Han deltog i affattandet af den härom vid 1903 års riksdag af hr Persson i Tällberg framburna motionen och yttrade sig varmt för densamma: "Det är", sade han, "icke endast Dalarnas hjärtefråga, utan lika mycket och i lika hög grad Norrlands hjärtefråga. Det kan blifva, ja, det står ganska nära att blifva en hjärtefråga äfven för rikets sydligare delar. Och jag kan icke hjälpa, att jag känner djupt och allvarligt, att det bör och måste blifva en Andra kammarens hjärtefråga."

De nu anförda båda citaten ur af Callerholms inlägg i riksdagsdebatten äro hvar på sitt sätt betydande vittnesbörd om det rättrådighetens och fosterländskhetens varmhjärtade patos, som varit utmärkande för hans offentliga verksamhet.

I de spörsmål rörande vårt rättegångsväsendes ombildning, hvilka förelagts riksdagen, har af Callerholm varmt fört den fria bevisprövingens talan och djupt beklagat dennas sammankoppling med frågan om utsträckning af häradsnämndens befogenhet icke därför att han icke med glädje skulle hälsa äfven sistnämnda reform, som i honom har en varm anhängare, utan därför att han som det synes med rätta befarat, att genom denna sammankoppling till följd af Första kammarens motstånd ingendera lagförbättringen skulle komma till stånd.

För öfrigt har af Callerholm nedlagt ett mycket betydande arbete på den genomgripande reform af riksdagens utskottsinnrättning och motionsrätten, som vid förliden riksdag första gången bragtes i tillämpning, en reform, om hvars förtjänster och brister det emellertid ännu torde vara för tidigt att våga ett slutgiltigt omdöme.

Äfven i Kopparbergs läns landsting har af Callerholm intagit en framträdande plats. Vald till ledamot däri första gången 1901, har han nämligen sedan 1905 haft konungens förordnande att vara dess ordförande.

Foto. Een. Norrköping.

Kliché: Ken. A.-B. Bengt Silfversparre, Sölm-Gbg.

Prinsessan Ingeborg, hertiginna af Västergötland, nedkom den 10jan. på förmiddagen med en son.

Den nyfödde prinsen är hertigparets förste son.

Vid statsråd samma dags e. m. erhöi den nyfödde prinsen titel *hertig af Östergötland*, och samtidigt tillkännagafs att hans namn skulle blifva Carl Gustaf Oscar Fredrik Christian; han skall kallas *Carl*.

FURSTLIGT BESÖK. — FRANSKA DEPUTERADEKAMMARENS PRESIDENT.

Efter porträtt

Kliché: Bengt Silfversparre.

FURSTINNAN PAULINE AF BENTHEIM-STEINFURT har i dagarna anländt på besök hos sin moster, Änkedrottning Sofia. — Furstinnan Pauline är född prinsessa af Waldeck-Pyrmont och är äldsta dotter till änkedrottningens år 1888 aflidna syster Helene, f. prinsessa af Nassau och förmäld med framlidne prins Georg af Waldeck-Pyrmont. Furstinnan förmäldes 1881 med furst Alexis af Bentheim-Steinfurt och är moder till fem söner och två döttrar.

Till *Franska deputeradekammarens president*, motsvarande vår talman, har i dagarna den gamle *Henri Brisson* återvalts för 19:de gången. Som medtäflare till presidentskapet hade Paul Deschanel uppställt sig; han innehade den med 60,000 francs och öfverdjädig bostad aflönade platsen från 1898 till 1903. Henri Brisson besteg talmansstolen för första gången år 1881 och har sedermera innehaft posten under skilda perioder i sammanlagt 12½ år.

Brisson, nu 76 år gammal, är en af de kvarlevande politiker som voro med om grundandet af

Efter porträtt.

HENRI BRISSON.

Kliché: Bengt Silfversparre.

den tredje republiken. I hela sitt lif har han varit republiken trogen, och det är icke utan skäl denne ännu rätt reslige gubbe med de allbekanta allvarliga anletsdragen betecknas som en republikanismens fasta princip. I själfva verket är också numera den äldrade politikern mera en princip än en aktiv deltagare i dagens politiska strider; men äfven om försvagade krafter mången gång göra det svårt för honom att upprätthålla sin auktoritet öfver de hetsiga och bullersamma deputeraderna, är dock hans personliga inflytande alltjämt stort.

KVINNORÖRELSEN VÄRLDEN RUNDT.

KVINNORIKSDAG I STOCKHOLM.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAP.

LANDSFÖRENINGEN FÖR KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT HAR SAMMANTRÄDE I K. F. U. K:s högtidssal i Stockholm. De fyra längst t. h. sittande äro, fr. h. räknadt: Fru Ezaline Boheman, frkn Axianne Thorstensson, dr Lydia Wahlström (ordf.), frkn Signe Bergman. — (Se text å sista sid.)

Kliché: Ernst Silfversparre.

FRANSK KVINNLIG AKADEMIKER?

Madame Curie — jämte sin sedermera aflidne make radiums upptäckare, hvarför hon ock med honom 1903 delade Nobelpriset i kemi — kommer nu troligen att väljas till medlem af franska vetenskapsakademien, trots vissa akademieis motstånd.

Efter fotografi.

MADAME CURIE.

Kliché: Ernst Silfversparre.

KVINNORÖSTRÄTTEN I AMERIKA.

Efter fotografi.

AGITERANDE NEW-YORK-SUFFRAGETTER: Man slår upp kungörelser (natten till den 29 dec.) om att den bekanta engelska kvinnliga rösträttsförkämpen Sylvia Pankhurst skall hålla ett föredrag. Den kunggörelse-uppspikande å foton är miss Beatrice Brown, en af Amerikas mest nitiska suffragetter.

Kliché: Ernst Silfversparre.

FRÅN JAPANSKA KONSTUTSTÄLLNINGEN: Modern japansk jättevas tillhörig Änkedrottningen.

Den storslagna *japanska konstutställning*, som den 15 jan. öppnades å Konstakademien i Stockholm och från hvilken vi redan i föregående nr. hade tillfälle meddela en del bilder, torde för stockholmarna blifva en af de största tilldragelserna i årets konstlif. Det är nämligen förvånande mycket god och förnäm japansk konst man här lyckats få samlad; och det lider intet tvifvel att denna utställning kommer att sträcka sina verkningar långt fram i tiderna.

En stor tacksamhetskund ha utställningens anordnare till dr Kuwabara — på sin tid af japanska regeringen] utsänd för att ordna den japanska utställningen i London; dr. K. har nämligen på anmodan af sitt lands regering ställt sig, sina kunskaper, sin förmåga och sina samlingar till förfogande.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kliché: *Denit Si/veersjörre.*
JAPANER VID JAPANSKA KONSTUTSTÄLLNINGEN:
X Doktor Kuwabara; mrs. S. Horiuchi, dr K:s sekreterare;
mr. Sadam Shieno;

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kliché: *Denit Si/veersjörre.*
FONTÄNSKULPTUR AF CARL FAGERBERG. (Se text å sid. 268).

HVAR 8 DAGS GÖTFORGSFOTOGRAF.
YGDRA SIL, GOBELIN AF GUNNAR HALLSTRÖM. (Se text å sid. 268).

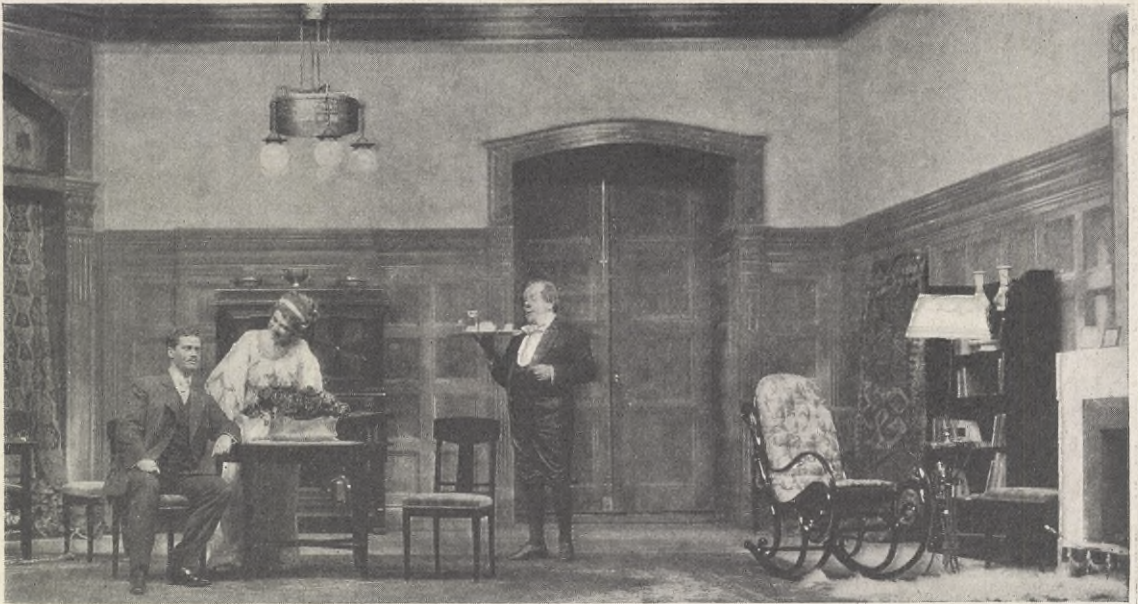

Foto. Jäger, Sthlm.

SCEN UR "SUSANNAS HEMLIGHET": Hr Strömberg — fröken Osborn — hr Stiebel.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

Vid abonnemangsföreställningen den 11 jan. å K. Teatern framfördes de länge bebådade nyheterna, tysk-italienaren Ermanno Wolf-Ferraris lilla intermezzo "Susannas hemlighet" samt balettpantomimen "Festen hos Thérèse" (musiken af Reynaldo Hahn).

Handlingen i operettfragmentet, "Susannas hemlighet" är minst af allt invecklad eller djupsinnig; men instrumentationen är gjord med all skicklighet — en nätt och fyndig musik. Utförandet gjorde det bästa möjliga af denna den egentliga operanyheten.

"Festen hos Thérèse" gaf K. Teaterns balettkår tillfälle att visa hvad den duger till; fröknarna Mia Carlson och Victoria Strandin, fru Anna Tropp, hrr Oscar Tropp och Carl Johannesson skördade samtliga det lifligaste bifall. Dekorationerna — af Thorolf Jansson — liksom kostymer och belysningseffekter voro praktfulla.

Hr Voghera skötte hela aftonen taktpinnen med sedvanlig energi och framgång. — Den kungl. familjen och en lysande elegant salong öfvervoro föreställningarna.

Foto. Jäger, Sthlm.

SCEN UR "FESTEN HOS THÉRÈSE".
(X) är fröken Victoria Strandin.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

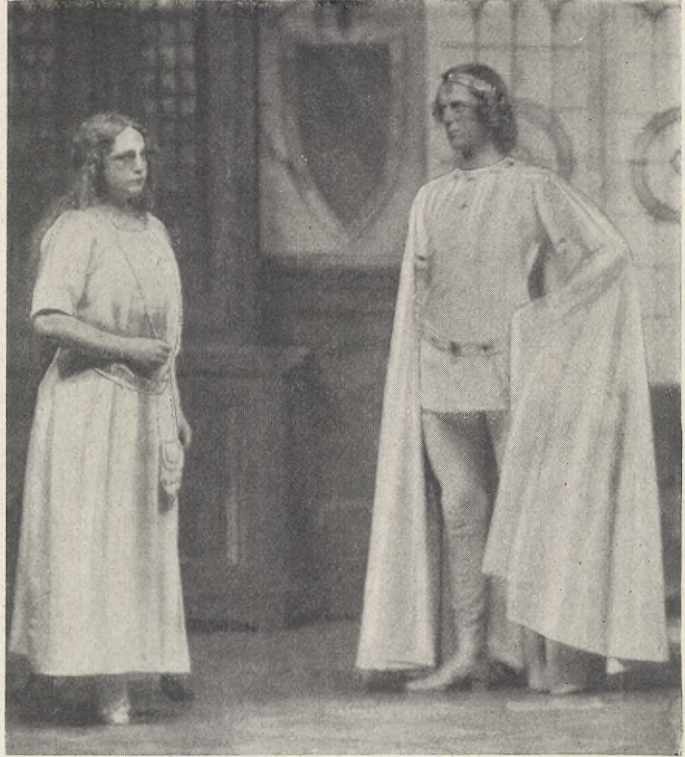

Foto, Jagers, Sthlm.

Kliché: Benzt Silfversparre.

"OLLONBORRAR" Å K. DRAM. TEATERN:
Hr Hedqvist (Pierre) och fröken Stina Holm
(Charlotte).

K. Dramiska teaterns senaste premiär, Brieux' sedekomedi "Ollonborrar", skänkte salongen en ovanligt fängslande afton. Pjäsen, som af en kritiker nämnes "mycket sann och mycket rolig", fick ett genomgående lyckligt och lifligt utförande.

Foto, Reimers, Gäfle.

Kliché: Benzt Silfversparre.

"PRINSESSAN SNÖHVIT" Å GÄFLE TEATER: Fru Rydning (prinsessan Snöhvit) och hr Wolff (prins Sommarsol).

Premiär på Nils Krooks sagospel "Prinsessan Snöhvit" ägde den 11 jan. rum på Gäfle teater och blef en stor och välförtjänt framgång. Pjäsen, som fick ett förträffligt utförande af Rydingska sällskapet, gaf en vacker och poetisk sagostämning, ytterligare förhöjd af den i hög grad melodiösa och fängslande musiken, som skrifvits af Felix Körling. En mängd inropningar förekommo och titellollens innehafvarinna, fru Margot Rydning, hyllades med blommor.

Fröken Greta Prozor, som genom sin moder tillhör svenska grefliga ätten Bonde — hon är dotter till den ryske grefven Maurice Prozor i dennes äktenskap med grefvinnan Märta Bonde — debuterade häromdagen som Hedda Gabler på Théâtre Femina i Paris. Den unga skådespelerskan vann därvid en vacker triumf genom sitt intelligenta spel. Hennes diktning och plastik skildras som oklanderliga, och i det hela säges hon i fin och intuitiv uppfattning öfverträffa de Ibsentolkerskor Paris hittills sett — Suzanne Desprez ej undantagen.

Bilden till vänster.

FRÖKEN GRETA PROZOR.

Bilden till höger

MARMORBYST AF SÅNGERSKAN FRU VALBORG SVÄRDSTRÖMWERBECK, utförd af den ungerske bildhuggaren Csizér János och utställd på den senaste ungerska femårsutställningen i Budapest, där den vunnit mycket bifall.

Efter fotografi.

Kliché: Benzt Silfversparre.

Efter porträtt

Kliché: Benzt Silfversparre.

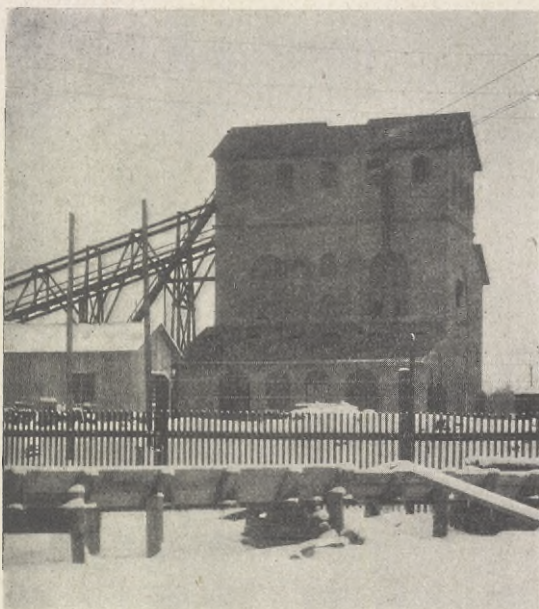

Foto. Wallén, Tröllhättan

Kliché: *Demot Silfverparne.*

“JÄRNKONTORETS FÖRSÖKSVERK” I TROLLHÄTTAN.

Ett verk af den allra största betydelse för svensk järnhandtering och för svensk industri öfverhufvud är “*Järnkontorets försöksverk*” å Stallbacka vid Trollhättan, anlagdt i och för den slutgiltiga lösningen af det *elektriska malmreduktionsproblemet*. Ty, emedan Sverige saknar tillräcklig tillgång på stenkol och träkolen är för dyr, måste malmförädlingen på elektrisk väg blifva vår räddning i fråga om konkurrensförmåga på tackjärnsproduktionens område.

Vid försöksverket, uppfördt i fjol, har sedan den 15 nov. experimenten pågått med den elektriska malmsmältningsugnen; och dessa experiment lära ha gifvit de bästa förhoppningar.

Den 13 jan. ägde i Augsburg det första, lyckade uppstigningsförsöket rum med den *ballong*, som är

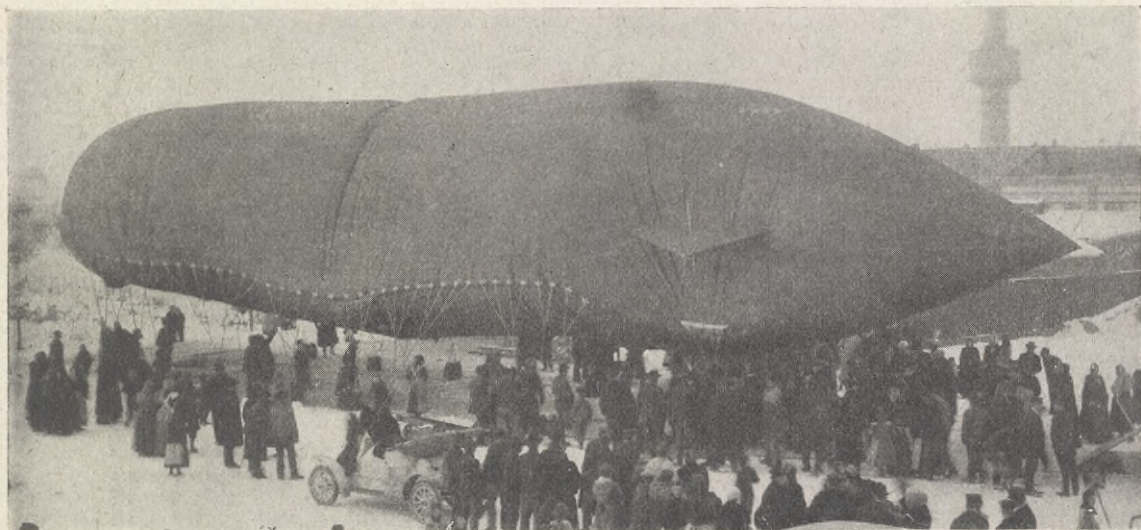

Efter fotografi.

Kliché: *Demot Silfverparne.*

INGENIÖR V. FORSSMAN vid “gondolen” till sin nya ballong

den *minsta* bland alla styrbara. Dess konstruktör är den svenske ingenjören *Villehard Forssman*. Det nya, 35 m. långa luftskeppet är byggdt för den ryska arméns räkning och endast afsedt för observationstjänst. Det är mycket lätt att hopsätta och söndertaga. Någon egentlig gondol finnes icke — endast ett sittbräde afsedt för två personer. Själva motorn — en uppfinning af ingenjör F. och hans mekaniker — väger blott 38 kg. Ballonghöljet rymmer 800 kbm. gas.

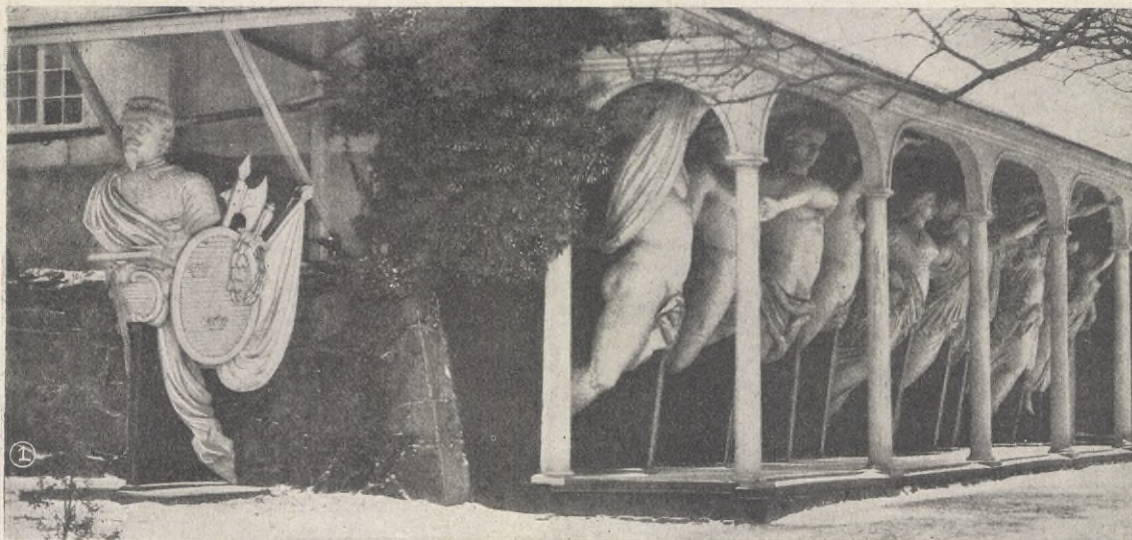
Efter fotografi.

SVENSKE INGENIÖREN FORSSMANS STYRBARA BALLONG vid uppstigningen den 13 jan.

Kliché: *Demot Silfverparne.*

SVENSKA ÖRLOGSMINNEN.

SAMLINGEN AF GALJONSBILDER I KARLSKRONA.
FÖR HVAR 8 DAG AF REDAKTÖR ALBERT HÅKANSSON.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverstjerne, Sölm.-Cyg.

GALJONSBILDER: "Gustaf den store" — "Äran" — "Försiktigheten" — "Vladislav" — "Galathe" — "Fröja" — "Göteborg" — "Carl XIV Johan" — "Carl XIII" — "Fäderneslandet" — "Camilla".

Liksom man i forntiden på alla upptänkliga sätt sökte smycka sina galärer och vikingaskepp, gaf man understundom åt senare tiders örlogsskepp en präktig utstyrsel. I all synnerhet var detta fallet mot slutet af 1600-talet, då Ludvig XIV:s förfinaade smakriktning gjorde sig gällande öfverallt, icke minst inom sjöväsendet. Dekoreringar och förgyllningar förekommo allestädes såväl inom- som utombords i form af vapen, kungliga emblemer, sköna jungfrur med ymnighetshorn och fladdrande band, groteska vidunder, ofta med skräckinjagande, vidöppna gap, delfiner och girländer m. m. I förstäfven fanns alltid en större i trä skuren s. k. galjonsbild, föreställande den regerande monarken till häst, ett lejon i rött eller guld med lyftade framtassar och hotande, vildt utseende, eller senare vanligen blott en större byst, ej sällan i kvinnokepnad.

ner man ej mycket utöfver hvad arkiven hafva att berätta, men att döma af en viss historisk afhandling, Johan Hands Dagbok, synes den ej hafva stått mycket efter de redan då så mäktiga och rika stormakterna Englands och Frankrikes många och präktiga örlogsfartyg. Här skrifves nämligen om skeppet "Scepter", som på våren 1620 förde Gustaf II Adolf öfver till Tyskland, att "det hade den stora kajutan öfverdragen med förgyllt läder på grön botten, himmelen med grönt taft och den lilla kajutan med rött dubbelt taft, himmelen och allt öfverdragen".

I början af 1700-talet inskränktes denna öfverflödiga utstyrsel högst betydligt, under det att skeppen å andra sidan gjordes mera bekväma och rymliga. De förgyllda listerna och de målade ornamenten såväl inom- som utombords funnos ej mera till.

Om utstyrseln på de svenska örlogsfartygen kän-

inombords målades nu batterierna, däcksbalkarna

och lavetterna i mörkröd färgton för att, såsom traditionen förmäler, under drabbning blodfläckar icke skulle synas så mycket. Utpyntningen begränsades till akterspegeln och galjonen. Det röda eller förgyllda lejonet ersattes af en figur, som utgjorde sinnebild för skeppets namn. Sedan den runda bogen och Nelsonmålningen (hela skeppsidorna svarta med breda, gula eller hvita horisontala bälten utefter kanonportarna, likväl med dessa senare svarta) införts, använde man öfverallt nästan utslutande half- eller helfigurer, hvilka ofta voro af kolossala dimensioner.

På flottans varf i Karlskrona på ön Lindholmen förvaras ännu en större samling sådana galjonsbilder, som utgöra värddiga minnen af vår segerrika fregatt- och linjeskeppflotta, för hvilken alla våra "vänner" rundt Östersjön bäfvade.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverstjerne.

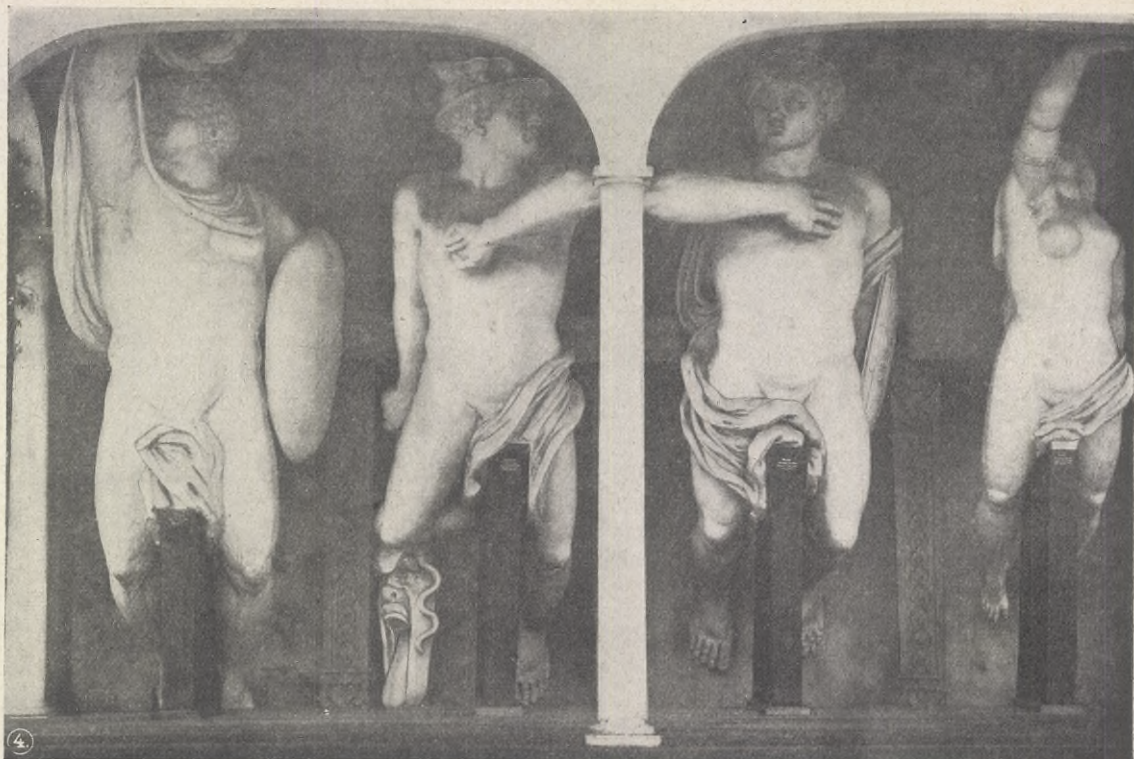
"DRISTIGHETEN."

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverstjerne.

"THOR."

Efter fotografier.
 GALJONSBILDER I KARLSKRONA: Öfre bilden: "Åran" — "Försiktigheten" — "Vladislav" — "Galathe". Nedre bilden: "Fröja" — "Göteborg" — "Carl XIV Johan".

Efter fotografii.

GALJONSBILDER I KARLSKRONA: "Carl XIII" — "Fäderneslandet" — "Camilla".

Klickat: *Trent* Silfverparre.

Låt oss taga dem i närmare skärskådande, dessa verk af konstskickliga "Amiralitetsbildhuggare". De väldiga galjonsbilderna, som finnas här, äro nästan uteslutande från den store "skeppsbyggmästaren" Fredrik Henrik af Chapmans tid.

Längst till vänster på bild 1 tronar "Gustaf den store", fastän ej på samma tron han en gång i tiden innehaft och besutit, ett 68-kanons, skräckinjagande linjeskepp, som tillhörde flottan från 1832 till 1870, då det slopades. I pelarhallen till höger synas 10 väldiga galjonsbilder i en mängd olika ställningar och storlekar. Den muskulösa ynglingagestalten, som står närmast oss och som synes tydligare på bild 4, är "Åran". Den har prydt linjeskeppet med samma namn 1812—1834, då skeppet förbyggdes till fregatt under namnet "Göteborg", hvars galjonsbild vi längre fram blifva i tillfälle att se. Följer så i ordningen "Försiktigheten" af det 68-kanons linjeskepp som byggdes 1784 och slopades 1876, hvarefter det användes vid minsprängning. Försiktigheten är, som vi alla veta, en dygd — helst när den, som här är fallet, framställes beväpnad med en väldig klubba och af minen att döma i hvilket ögonblick som helst tyckes vara beredd att "slå till" grannen till vänster, som är en ryss, "Vladislav". Linjeskeppet "Vladislav" togs under sjödrabbningen den 17 febr. 1788 och användes af svenskarna till 1804. Längst till höger på bild 4 se vi den undersköna hafsnymfen "Galathe" som prydt en 40-kanons fregatt, som byggdes 1785 och skattade åt förgängelsen 1854, efter att ha blifvit ombyggd 1813.

"Fröja", den härligaste bland åsynjor, synes i all sin skönhet på bild 5. Att hon gör skäl för sitt rykte som kärlekens gudinna, kunna vi granneligen

spåra i hennes fina, älskliga anletsdrag och fagra, formfulländade gestalt. På sin tid prydde hon en af våra ståtligaste 40-kanons fregatter. Den byggdes 1780 och ombyggdes 1814 samt slopades slutligen 1841. Vidare ha vi "Göteborg", som aflöste "Åran". Skeppet såldes 1874 samt uppbrann af våldeld 1888; och "Carl XIV Johan" i all sin härlighet. "Carl XIV Johan" har haft sin plats på ett 74-kanons linjeskepp, som försågs med ångmaskin 1854 samt slopades 1866. På bild 6 synes galjonsbilderna till 74-kanons linjeskeppet "Carl XIII" i form af en skön ängel. Skeppet byggdes 1819 och slopades 1867. Vidare ha vi "Fäderneslandet", 60-kanons linjeskepp byggdt 1782 och slopadt 1864, och "Camilla", 40-kanons fregatt, byggd 1784 och slopad 1841.

I en annan del af galjongalleriet, som synes på bild 7, ha vi 40-kanons fregatten "Euridices" bild. Fregatten byggdes 1785 och slopades 1858; samt chefsfartyget "Valkyrians" bröstbild jämte en del sköldar af mindre intresse.

På bild 2 gör sig "Dristigheten" gällande i hela sin potens. Vildt och beslutsamt blickar han framför sig och mycken koncentrerad kraft och styrka tyckes han både bära inom sig och äfven låta åskådaren förnimma att han äger till sitt förfogande, om det gäller. Den har prydt det segerrika 60-kanons linjeskeppet med samma namn, som var ledare vid Viborgska gatloppet. Det byggdes 1785 och slopades 1869. Slutligen synes på bild 3 "Thors" bistra, mörka anlete, som en gång i tiden tronat på en väldig hjulångare med samma namn.

Galleriet är, som vi sett, både rikhaltigt och intressant och utgör, såsom förut nämnts, en värdig samling minnen från vår storhetstid.

Efter fotografi.

GALJONSBILDER I KARLSKRONA: "Euridice" — "Valkyrian".

Kliché: *Demot Silfveparre.*

Text till foto. å sid. 261.

Å den synnerligen sevärda utställning, som *Gunnar Hallström* och *Fritz Kärfve* anordnat å Valand i Göteborg, finnes, förutom målningarna och teckningarna, en präktig *gobelin* att se. Den är af *Gunnar Hallström*, som här visar sig som en ornamentalist af sinnrik läggning. Gobelinen, "*Ygdrasil*" benämnd, gör sig ypperligt i sin präktiga färgsymfoni och stilfulla uppbyggnad.

*

Text till foto. å sid. 261.

En bland våra duktigaste yngre skulptörer, *Carl Fagerberg*, har nyligen utfört flere djurskulpturer, däraf vi återge en, en "*Björnhona*" af stor effekt. Den är afsedd som fontän. Honan tänkes ha ämnat simma med ungen öfver forsen, men råkat ut för den starka strömfåran, som fört henne till fallet där hon lyckats äntra sig upp på en sten.

Sveriges största trådlösa station — vid Nya varfvet utanför Göteborg — står nu färdig. Den är byggd efter gnisttelegrafiens allra nyaste principer. Medan man i Karlskrona endast kan nå ett åstånd af 300 km., skall man från Nya varfvet kunna sända telegram öfver hela Europa och Medelhafvet, ja t. o. m. tvärs öfver Atlanten kunna nå Amerika. Antennen, den s. k. masten, är 80 m. hög. Stationen tillhör marinförvaltningen, men skall äfven stå till allmänhetens tjänst.

Bilden t. v.:
"VAR GOD MOT DJUREN!" Djurskyddsföreningen i Paris — La société protectrice des animaux — har nyligen börjat uppsätta anslag med denna inskription på olika platser i staden, i förhoppning att den dagliga åsynen af det behjärtansvärda maningsordet icke skall blifva utan kraft och verkan.

Bilden t. h.:
DEN NYA SVENSKA GNISTTELEGRAFSTATIONEN.

Efter fotografi.

Kliché: *Demot Silfveparre.*

Fotv. *Backlund Göteborg.*

PROF. WESTERGAARD, den framstående danske nykterhetsförkämpan.

Foto. Jonason, Gbg.

Kliché: Bengt Silfverparre.

INTERIÖR FRÅN EN FÖRELÄSNING vid Centralförbundets vinterkurser.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-D. Bengt Silfverparre, Sthm.—Gbg.

KOMMITTERADE FÖR VINTERKURSERNA (infälldt portr. af riksdagman O. Berg): *Sittande fr. v.:* Grossh. Louis Fehn, folkskoll. John Ekström, öfverlär. J. A. Jarlén, skräddarem. C. J. Hedberg, i. d. boktr. Vict. Fischer. *Stående fr. v.:* Boktr. John Antonson, linjemästare H. Ljungqvist, spärvtj.-m. John Hjortberg, polism. Gust. Palm, bokh. Rob. Nilsson, red. Gust. Christensson, red. J. A. Grönlund, tapetser. S. L. Dahlberg. (Foto. Jonason, Gbg.)

De nu afslutade Centralförbundets för nykterhet populärvetenskapliga vinterkurser i Göteborg ha haft att glädja sig åt en för hvarje dag alltmera ökad deltagareskara. Det fasta antalet kursdeltagare var omkring 310, men särskildt under kursens sista dagar hade en betydligt större åhörarskara infunnit sig — så t. ex. vid professorerna Westergaards och Thunbergs, lektor L. Bergströms och slottspast. Wiréns mycket uppmärksammade föreläsningar.

DANSKA STUDENTBESÖKET.

Vid 1/2 11-tiden på f. m. den 9 jan. anlände till Stockholm de 22 deltagarna i den danska *Studentforeningens vinterresa till Sverige och Norge*. De flesta af de danska studenterna — som nu dröjt hos sina svenska kolleger en veckas tid — voro unga män som för icke många år sedan lämnat universitetet, men bland dem funnos dock äfven veteraner, såsom adjunkten Hagerup, som inskrefs vid akademien år 1871. — Besöket var en kombinerad studie- och nöjesresa.

II. 8 D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

DANSKA STUDENTERNA I STOCKHÖLM.

Kliché: Bengt Silfverparre.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

J. F. C. BURMAN.
Tecknare. Karrikyrist. —
Stockholm. 80 år 14 Jan.*

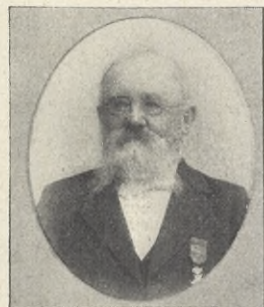
J. O. BOSTRÖM.
Kontraktspäst. Kyrkoherde. —
Sundsvall. 70 år 8 Jan.*

C. O. NILSSON-GIEROW.
Kontraktspäst. Kyrkoherde. —
Hjärnarp. 70 år 11 Jan.*

K. B. SALIN.
Fil. d.r. Nord. Museets styres-
man. — Stockholm. 50 år 14 Jan.*

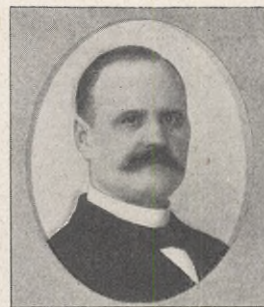
C. A. F. WESTERBERG.
Häradsskrifvare. Kommunal-
man. — Nora. 80 år 8 Jan.

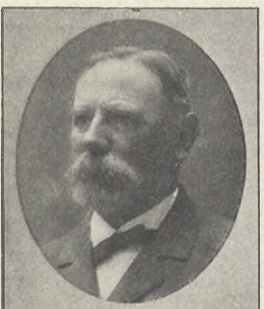
N. J. MAGNUSSON.
Häradsskrifvare. Kommunalman.
— Kicketorp, Håkarps s:n.
75 år 29 Jan.

L. JOHNSSON.
Landbrukare. F. d. landstings-
man o. kommunalman. — Vestre-
gård, Gantofta. 60 år 12 Jan.

M. H. SANDÉN.
Landskamrerare. — Mariestad.
50 år 9 Jan.*

J. C. EKSTRAND.
F. d. Läroverksadjunkt. — Ny-
köping. 70 år 21 Dec.*

A. W. HACKLIN.
Rektor. — Norrköping.
50 år 3 Jan.*

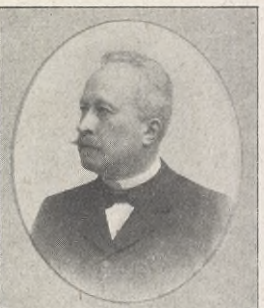
A. J. BERG.
Öfverlärare. — Trands.
50 år 9 Jan.*

C. A. G. CARLSTEDT.
Redaktör. Betyd. saml. af ar-
keol. och kulturhist. föremål. —
Falkenberg. 50 år 9 Jan.

J. G. SAMUELSON.
Godsegare. — Ekedal, Ulfstorp.
60 år 30 Dec.*

G. W. B. SÖDERBAUM.
F. d. Bankdirektör. — Stock-
holm. 60 år 12 Jan.*

N. A. GRÖNVALL.
Direktör. — Engelholm.
60 år 10 Jan.*

A. LANDGREN.
Grosshandlande. Stadsfull-
mäktig. — Arvika. 50 år 3 Jan.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

A. F. E. MEDÉN †.
Arkitekt. — Stockholm.
F. 25. † 6 Jan.*

C. H. WEIDENHIEM †.
Generalkrigskommissarie. —
Stockholm. F. 52. † 13 Jan.*

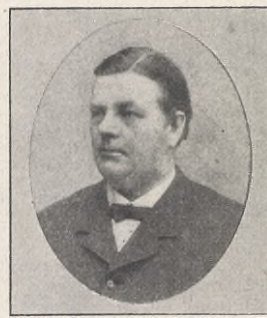
K. E. S. NYLÉN †.
Med. lic. Regementsläkare. —
Jönköping. F. 54. † 4 Jan.*

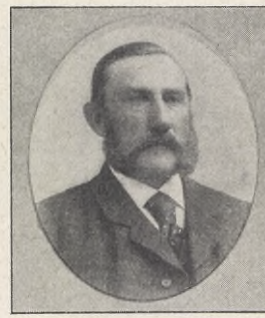
C. O. E. VON FEILITZEN †.
Öfverstelöjtnant. — Stockholm.
F. 56. † 11 Jan.*

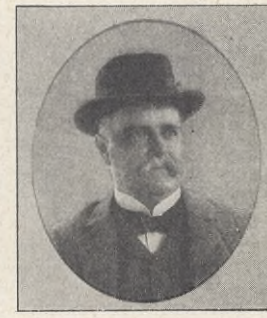
G. LINDE †.
Garfverifabrikör. Stadsfull-
mäktig m. m. — Linköping.
F. 32. † 10 Jan.

C. J. JEHANDER †.
Ingenjör. Jernvägsbyggare. —
Engelholm. F. 33. † 9 Jan.*

B. G. J. KROOK †.
F. d. Kronolänsman. — Hörby.
F. 36. † 19 Dec.*

J. C. NORLIN †.
Grosshandlande. — Paris.
F. 51. † 1 Jan.*

CONSTANTIN (CONNY) BURMAN. Stud.-ex. 51, kameralex. 53, elev v. Fria Konst. Akad. 60—62, lärare i teckning v. Stockholms Gymnasium 68 o. v. H. Latiniärova å Norrmalm 80 hvarjämte B. undervisade affurstarne i teckning under åren 73—80. Serskildt bekant och uppskattad för sina Karrikatyler, har B. jemväl med framgång uppträdt dels som författare med "Memoarer" 04 och "Postscriptum" 05, dels som kompositör.

JOHAN BOSTRÖM. Stud.-ex. 60, prestex. 62, prestvigd 63, past.-ex. 71, lär.-verksamhet till 69, kyrkoherde i Sättna 73, i Sundsvall sedan 82 samt kontr.-prost i Medelpads ö. kontrakt sedan 99. Teol. dr. 07. Ordfr. i Sundsvalls Folkskolestyrelse 11, i stadens kyrkobyggnadskommitté 80—94, ordfr. i skolråd m. m. Led. af Riksd. A. K. 79—81.

CARL N:SON-GIEROW. Stud.-ex. 59, prestex. samt prestvigd 64, past.-ex. 72; blef, efter presterlig o. lärare-verksamhet kyrkoherde i Stoby, Lunds st., 74—02, samt kontraktsprost i Vestra Göinge kontrakt 94—02, kyrkoherde i Hjärnarp o. Tostarp sedan 02 samt prost i Bjäre kontrakt sedan 09. Folkskoleinspektör 91—09.

BERNHARD SALIN. Stud.-ex. 80, fil. dr. 90. E. o. Amanuens v. Vitt-Hist.-o. Anti.-Akad. 89, t. i Hjertbergska aman. 99, andre aman. 02, t. i. in-tendent v. Nordiska Museet 03, Styrelseman i samma Museum o. Skansen sedan 05.

HUGO SANDÉN. Stud.-ex. 80, hofr.-ex. 85, landskansl. 92, kronofogde i Lidköpings fögderi 95, landskamrer i Skarab. län sedan 10. Under vistelsen i Lidköping led. af dess stadsfullmäktige, en del af v. ordförande derst., ordfr. i Elem.-lärov. f. il. led. af Lasarettssdir., samt af kyrko-o. skolråd m. m. Led. o. senare ären ordfr. i styr. i Skarab. E. Banks aid-kontor i Lidköping. Led. af Riksd. A. K. 1900—02 samt 06—08, led. af kyrkomötana 05, 08 o. 10.

CONRAD EKSTRAND. Stud.-ex. 61, adjunkt i Nyköping 76. Led. af styr. i Nyköpings folkskolor 82—10, stadsfullmäktig 84—06. Styr.-led. i Nyköpings Elem.-skola i flickor, i Föreningen i frigifna fångar, i Utskänknings-A-B.

ANTON HACKLIN. Stud.-ex. 80, fil. dr. 87, höll föreläsningar v. Upps. univ. öfver assyriska kilskriftspråket, o. o. lektor vid Göteborg. realläroverk 89, teol. kand. 90, v. lektor i Örebro 90—91, prestvigd sistn. är, lektor i Luleå 91—96, i Norrköping 96, v. rektor derst. 98 o. t. i rektor sammastädes s. å. På sin tid led. af styr. i tekniska skolan i Luleå, orator vid prästm. i Linköping 02. Led. af skolrådet i Norrköping sedan 98, stadsfullm. sed. 04, ordfr. i styr. i Gustav. barnhuset, led. af Folkskolestyr. ir. o. m. 11. Ut-givnit kyrkohistoriska afhandlingar.

ANDERS BERG. Efter föregående lärareverksamhet öfverlärare i Tranås sedan 01. Led. af skolrådet derst. sedan 05, dess v. ordfr. Föreståndare o. ordfr. i Tranås föreläsning-förening sedan 99. V. ordfr. i Östergöt. Blåbandsförbund 07, styr.-led. i H. Folkskolan, led. af repres. försam. i nykterhetsundervisning, Stockholm. Redaktör i och delegare i Tranås Tidning.

JOHAN SAMUELSON. Genomgick Landtbruksskola 69. Eger egendomen Ekedal i Skarab. län. Ordförande i kommunalnämnd o. stämna sedan 88, led. af kyrko- o. skolor, Vägstyrelse, Hushålln. Sällskapets Förvaltningsutskott sedan 90. Landstingsman 07—08. Led. af Riksd. F. K. 09—10.

BERNHARD SÖDERBAUM. Efter tjänstgöring å olika bankkontor kamrer i A.-B. Sundsvalls Handelsbank i Sundsvall 74—88, verkst. direktör i Östergötlands Ensk. Banks hufvudkontor i Linköping 88, sedan en del år bosatt i Stockholm.

NICANOR ANTONIUS GRÖNVALL. Led. af Stadsfullmäktige i Engelholm under 30 år, af drätselkammaren under 12 år. Verkställande direktör i Spritbolaget sedan 15 år, samt sedan 05 led. af styrelsen i A.-B. Engelholms Landmannabank.

EDVARD MEDÉN †. Efter fullbordade studier v. Fria Konst. Akad. vistades M. å studieresor utomlands 52—54, hvarefter han etablerade sig såsom privatarkitekt i Stockholm. Bland ritningar M. utfört må nämnas Pont. kasernen i Stockholm, stadshuset i Sundsvall, Hotell du Nord i Stockholm m. fl. Var under 30 år brandsyneman för Stockholms stad samt under 20 år Skandias besigtningssman f. byggnader.

HERMAN WEIDENHIEM †. Stud.-ex. 71, hofr.-ex. och e. o. kanslist i Landt försvarsdep. 75, v. häradshöfding 77, notarie hos Landt försvarskommittén 80—82, aman. i Kammarrätten sistn. år, sekr. i Riksdagens kansli 81—95, adj. led. i Kammarrätten olika perioder 83—85, ombudsman i Arméförvaltningen 85—95, auditör v. Göta Lf. 92, sekr. i Fredsförvaltn.-komm. 93—95, kanslisekr. 94, kansliråd o. byråchef i Landt försvarsdep. 95 o. exp.-chef derstädes 99, generalkrigskommissarie o. chef i Arméförvalt. civila dep. sedan 04. Utgivit fr. trycket arbeten om Rättsling och rotering, förordn. rörande landförsvaret m. m. Led. af direktionen i Konungens Hospital, ordfr. bland gode män i tillsyn af frälse förmynderskap i Stockholm.

SIXTUS (SIGGE) NYLÉN †. Stud.-ex. 76, med. lic. 93, serg. vid A. Lf. gren-reg. 76, fanjunk. 81, underlöjtn. i reg. reserv 87—90. Bat.-läk. v. Jönk. reg. 93, v. A. Göta Art.-reg. 97, reg.-läk. v. Kalmars reg. 06, v. Jönk. reg. 09. Järnv.-läkare v. Halmstad-Nässjö järnväg sedan 05. Praktiserande läkare i Jönköping.

OTTO von FEILITZEN †. Underlöjtn. v. F. Svea Art.-reg. 76, tygmäst. i Stockholm 02, major v. Svea Art.-reg. 03 samt öfverstelöjtn. i armén 10. Lärare vid Skjutskolan 91—96 samt i vapenlära vid Krigshögskolan 92. Förest. i Artillerimuseet. Led. af Krigsvetenskapsakademien. Under flera år sekr. i Föreningen för sinnesslöa barns värd.

CARL JEHANDER †. Elev vid Malmö hamnbyggnader 49, brobyggn. vid statens järnvägsbyggnader 58 och därefter entreprenör för byggnader af olika slag, dels för kronans räkning och dels för bolag och enskilda. Har i synnerhet skapat sig namn som järnvägsbyggare, dervid är att erinra om Karlberg-Värtan, delar af Halmstad-Nässjö, Lenna-Norrtelje, Skåne-Halland, Lund-Kjefvinge, Göteborg-Halland, Falu-Rättvik-Mora, Halmstad-Bolmen, Dala-Helsingland m. fl. Led. af Riksd. F. K. 94—01.

GEORG KROOK †. Stud.-ex. 53, volontär v. Skånska drag-reg. 55, kameralex. 56, kronolänsman i Frosta häradss norra distr. 60—02. Innehade en stor mängd betydande kommunala befatningar, led. i häradets Sparbanksdirektion, sedan 96 v. direktör i Sk. Handelsbankens aid-kontor i Hörby, under många år led. i styr. samt verkst. direktör i jernvägarne i Hörby, på sin tid kommunalordförande m. m.

CHRISTOFFER NORLIN †. Stud.-ex. 69. Utreste 70 till Paris för att egna sig åt handelsbranchen och uppehöll sig derstädes under belägringen. Etablerade firmou Norlin & Co i Paris med dotterfirmor i Hamburg för affärer i svenskt järn o. trä. Intresserade sig tidigt för journalistik o. var under någon tid teaterrecensent, och arbetade vid sidan om sin betydande affärsverksamhet som skriftställare samt utgaf sålunda bl. a. från trycket "Om religionens och vetenskapens trenad" 04.

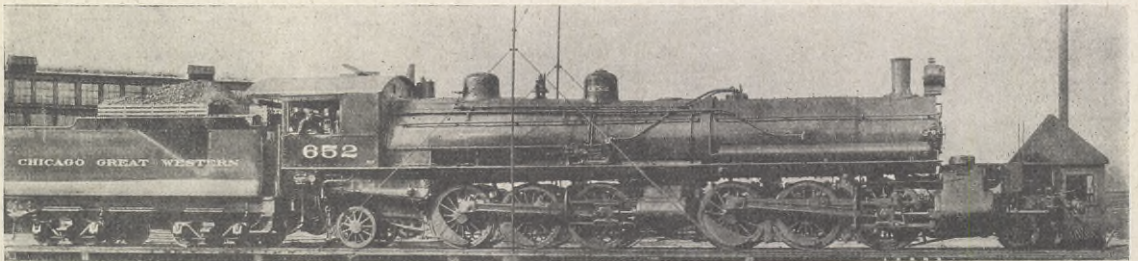
Svanesund, det lilla skärgårdssamhället på Orusts sydöstra spets, hem-söktes den 10 jan. på aftonen af en förödande eldsvåda. Tre byggnader lades därvid i aska, nämligen post- och bankhuset (1 å bilden), tingshuset (2) och gästgivargården (3). En person, en sömmerska, innebrändes.

Efter fotografi.

DET AF ELDEN HÄRJADE SVANESUND.

Kliché: Benzt Sjöversparre.

Efter fotografi.

Kliché: Benzt Sjöversparre.

ETT JÄTTELOKOMOTIV, tillhörande Chicago Great Western Railroad Company. Dess vikt är 233 tons — de största svenska lokomotiven, de nya godstågsloken a Gellivara—Riksgränsen väga (med tendern) 130 tons: det amerikanska lokets längd är c:a 28 m., de nämnda svenska hålla 10 m. mindre i längd.

Text till bild å sid. 260.

Landsföreningens för kvinnans politiska rösträtt åttonde centralstyrelsemöte hölls den 9—10 jan. i Stockholm — eller, populärare uttryckt, det har nämnda dagar varit en ny kvinnoriksdag. Antalet deltagare var omkring 70, däribland 8 nyvalda kvinnliga stadsfullmäktige.

Erfarenheterna från det gångna händelserika året. från samarbetet med männen i de politiska organisationerna och från agitationen vid landstings- och stadsfullmäktigvalen var ju allt förhållanden af största vikt att diskutera; då därtill kommer att det stora kvinnomötet visste sig stå inför nya viktiga händelser, främst den nya riksdagen, den sista under perioden, och världskongressen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm i juni månad, så ligger det i sakens natur, att förhandlingarna skulle blifva af största intresse och vikt.

I samband med mötet uppvaktade Centralstyrelsen för landsföreningen statsministern med en skrifvelse hvori begärdes att redan innevarande år en k. proposition i kvinnans rösträttsfråga måtte framläggas. Statsministerns svar blef emellertid afböjande.

VECKANS DAGAR

Enligt de nu från landets länsstyrelser inkomna rapporterna öfver emigrationen under förra året utgör det sammanlagda emigrantantalet 20,162. Af dem som utvandrat voro 12,497 män och 7,665 kvinnor. Antalet emigranter 1909 var 15,802.

8 jan. Proklamas furstendömet Monacos nya författning. — I Metz föranstaltar den fransksinnade sportföreningen "Lorraine Sportive" demonstrationer, som leda till häftiga sammanslåningar med polisen.

9 jan. Begynner i Stockholm Landsföreningens för kvinnans politiska rösträtt 8nde centralstyrelsemöte.

— Meddelas från Wien att ministerpresidenten frih. v. Bienerth färdigbildat sin nya ministär.

10 jan. Nedkommer Hertiginnan af Västergötland med en son. Prinsen skall kallas Carl, hertig af Östergötland. — Det lilla skärgårdssamhället Svanesund på Orusts sydöstra spets härjas af eld, som ödelägger dess centralaste byggnader.

— Öppnas preussiska landtdagen. — Börjar tyska riksdagen sina sammanträden efter nyåret. — I Rumänien bildas en ny ministär med den ungersk-conservative Carp som konseljpresident. Den förra ministären under Bratianu demissionerade den 5 jan.

11 jan. Öppnas norska stortinget. — Blir slutresultatet af valen till finska landtdagen bekant. Partiställningen är i det närmaste densamma som förut: 87 socialdemokrater, 48 gammal-finlar, 28 unglinlar, 26 af svenska folkpartiet, 16 agrarer och 1 af kristliga arbetarepartiet. — Nedläggna järnvägsmännen i Portugal arbetet.

12 jan. Meddelas från Washington, att vid af sakkunnige inom statsens geodetiska institution verkställd granskning af Pearys berättelse konstaterats att Peary på sin sista Nordpolsfärd varit 10 å 16 eng. mil från polen.

13 jan. Svenske ingenjören Forssman företar i Augsburg en lyckad uppstigning med världens minsta styrbara ballong.

— Enligt officiella uppgifter från Konstantinopel ha där sedan den 13 sept. i föl inträffat 1309 kolerafall, däraf 785 medfört döden. — Sjunker Hamburgångaren "Maria Russ" utanför Bremerhaven; 11 man omkomma.

14 jan. Aislutas nykterhetskurserna i Göteborg.

— Från Petersburg telegraferas att bland kirgiserna i Mandshuriet pesten sprider sig med förfärande hastighet. Äfven i Odessa ha inträffat nya fall af pest. — Från Lissabon meddelas att järnvägsstrjeken fortfar och att både Lissabon och andra affärscentra i landet äro fullkomligt isolerade. — Snöstorm i Spanien.

15 jan. Öppnas den japanska konstutställningen i Stockholm.

INNEHÅLL

Th. af Callerholm. — Den nyfödde prinsens föräldrar och syskon. — Furstligt besök. — Franska Deputeradekammarans president. — Kvinnorörelsen världen rundt. — Ur konstens värld. — Från svenska scener. — Svenska bilder. — Svenska örlogsmännen. — Centralförbundets nykterhetskurser. — Danska studenter på besök i Stockholm. — Veckans porträttgalleri. — Ett jättelokomotiv. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.